Policy och riktlinjer

Hållbarhetspolicy

Beslutsinstans:	Styrelsen
Beslutad:	2026-09-22
Dokumentägare:	Kreditchef
Giltig fr o m:	2026-09-22

1. INTRODUKTION

EKN är en myndighet med uppdrag att främja svensk export av varor och tjänster samt det svenska näringslivets internationalisering och konkurrenskraft. Det gör EKN genom att försäkra företagens risk att inte få betalt vid exportaffärer. EKN försäkrar även bankers utlåning och krediter till både exporterande företag och deras köpare. EKN finansieras med garantitagarnas premier som speglar risken i affären. Myndigheten har inga anslag. EKN:s verksamhet ska vara finansiellt självbärande över tid.

Genom sin verksamhet har EKN en påverkan på miljö, klimat, mänskliga rättigheter och hållbar samhällsutveckling vilket innefattar motverkande av korruption, skatteflykt och överskuldsättning av stater[1]. EKN ska särskilt främja svenska företags export till komplexa marknader, där riskerna ofta är höga. EKN:s påverkan är främst indirekt genom garantigivning, dialog och samarbeten. Effekterna av den verksamhet dit den svenska exporten går kan vara både positiva och negativa och innebär ibland att det finns målkonflikter som kräver avvägningar. EKN kan påverkas finansiellt genom garantigivning till motparter som inte hanterar ovan nämnda risker ansvarsfullt, eller vars betalningsförmåga påverkas av exempelvis klimatrelaterade omställningsrisker och fysiska risker.

EKN:s hållbarhetspolicy är ett verktyg för att kommunicera och klargöra EKN:s roll, målsättning och övergripande riktlinjer för arbetet med att främja ansvarsfull, hållbar export. Här tydliggörs även EKN:s förväntningar på myndighetens kunder, det vill säga de företag och banker som ansöker om exportkreditgaranti hos EKN.

Policyn är också ett besluts- och planeringsstöd för affärsansvariga och ledning på myndigheten. Policyn ska användas för att (i) hantera hållbarhetsfrågor i affärer och (ii) utveckla tidsbestämda mål, verksamhetsplaner, uppföljning och metoder som relaterar till miljö, klimat, människor och samhälle.

Hållbarhetspolicyn beslutas av EKN:s styrelse, tillsammans med principiellt viktiga ställningstaganden som beskrivs i policyns bilaga. EKN:s dagliga hantering av de frågor som policyn berör beslutas i enlighet med EKN:s beslutsordning och beskrivs i detaljerade riktlinjer för respektive ämnesområde.

EKN:s hållbarhetspolicy berör inte EKN:s direkta påverkan på miljö, klimat, människor och samhälle genom tjänsteresor eller inköp och användning av varor och tjänster. Dessa frågor hanteras i andra styrdokument. EKN:s förväntningar och krav på medarbetare anges i EKN:s uppförandekod.

> ”
>
> EKN:s hållbarhetspolicy är ett verktyg för att kommunicera och klargöra EKN:s roll, målsättning och övergripande riktlinjer för arbetet med att främja ansvarsfull, hållbar export

[1] Härefter används benämningen ”miljö, klimat, människor och samhälle”.

2. ÖVERGRIPANDE HÅLLBARHETSPOLICY

Övergripande hållbarhetspolicy

EKN:s målsättning är att genom garantigivning, dialog och samarbeten med exportörer, banker, myndigheter och andra aktörer även bidra till att förverkliga FN:s globala mål för hållbar utveckling och Parisavtalet (FN:s klimatavtal).

EKN ska arbeta proaktivt för att möjliggöra och garantera export som bidrar till den omställning som krävs för att uppnå FN:s mål. På så sätt kan EKN även bidra till svenska exportörers och deras kunders utveckling av långsiktigt hållbara affärsmodeller.

EKN ska analysera risker och påverkan på miljö, klimat, människor och samhälle – inklusive risker för korruption – i affärer och i portföljen. EKN ska beakta både risk för negativ påverkan på omvärlden, samt de finansiella risker EKN kan vara exponerade för till följd av ett förändrat klimat. Tillsammans med andra aktörer ska EKN maximera möjligheter till positiv påverkan.

Med hjälp av internationella normer[2] och god praxis ska EKN kontinuerligt förbättra metoder och riskverktyg som säkerställer långsiktig hållbarhet i affärer och tar fasta på både nuvarande och framtida hållbarhets- och kreditrisker.

FAKTA

Företags och finansaktörers roll i hållbar utveckling

FN:s globala mål för hållbar utveckling och Parisavtalet (FN:s klimatavtal) sammanfattar mål och delmål för det globala arbetet för ett stabilt klimat, hållbar användning av naturresurser, minskad fattigdom och ökad respekt för mänskliga rättigheter. Under båda avtalen beskrivs företags och finansaktörers roll för att tillsammans med stater och civilsamhället driva utvecklingen framåt.

I omställningen till en hållbar samhällsutveckling krävs innovation och finansiering för utveckling av företagsverksamheter som bidrar till hållbar utveckling. Dessutom är förebyggande och motverkande av korruption, skatteflykt, ohållbar skuldsättning av stater, miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter centralt.

[2] Med ”internationella normer” avses konventioner, erkända standarder, certifieringssystem och god praxis för deras tillämpning.

Aktuella regelverk

EKN ska i sin exportfrämjande verksamhet följa principerna i:
– FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter,
– OECD:s riktlinjer för multinationella företag, samt
– FN:s Global Compact.

EKN ska i sitt arbete med hållbart företagande i garantigivningen följa:
– OECD:s rekommendation om korruption vid statsstödda exportkrediter,
– OECD:s rekommendation om gemensamma förhållningssätt för exportkreditinstitut (de så kallade ”Common Approaches”) som inkluderar tillämpning av International Finance Corporation’s (IFC:s) Performance Standards och Världsbankens riktlinjer för miljö, hälsa och säkerhet,
– OECD:s principer och riktlinjer för att främja hållbar långivning.

EKN ska särskilt verka för att det generationsmål och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås.

3. RIKTLINJER FÖR HÅLLBARHETSARBETET

Övergripande principer för EKN:s affärsverksamhet

När ovanstående mål och regelverk tillämpas i EKN:s affärsverksamhet betyder det bland annat att:

- EKN ska medverka till affärer med ansvarsfull hantering av miljö och mänskliga rättigheter, utan korruption och som underlättar fattiga länders sociala och ekonomiska utveckling.

- EKN ska ha ett riskbaserat synsätt. Det innebär att EKN:s granskning ska prioritera affärer med hög hållbarhetsrisk och påverkan på miljö, klimat, människor och samhälle. Huvudfokus för EKN:s bedömning är den verksamhet där varan eller tjänsten ska användas.

FAKTA

FN:s och OECD:s principer och rekommendationer om ansvarsfullt företagande

Principer som är riktade till företag

FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s Global Compact är globala ramverk som är baserade på internationellt erkända normer. Här beskrivs förväntningar på att alla företag ska bedöma, hantera och kommunicera hållbarhetsrisker i sina globala värdekedjor, det vill säga även i företagens kundled. I regeringens instruktion förtydligas att även EKN ska bedriva sin exportfrämjande verksamhet i enlighet med dessa principer.

OECD-rekommendationer som är riktade till exportkreditinstitut

OECD:s rekommendation om korruption vid statsstödda exportkrediter, OECD:s rekommendation om gemensamma förhållningssätt för exportkreditinstitut (de så kallade ”Common Approaches”) och OECD:s principer och riktlinjer för att främja hållbar långivning är specifikt inriktade på hur hållbarhetsfrågor ska hanteras i exportkreditinstituts verksamhet. Då dessa rekommendationer och principer förhandlas fram inom OECD kan Sverige och EKN tillsammans med andra exportkreditinstitut påverka dess utformning.

- EKN ska avstå från att medverka i affärer där EKN bedömer att förhållandena inte är acceptabla och där EKN inte kan påverka situationen positivt eller om för EKN nödvändig information inte erhålls eller förväntas erhållas. EKN ska inte heller medverka i affärer där affärsupplägget främst syftar till att undvika skatt eller där korruptionsrisken bedöms vara för hög.

- EKN ska ha en restriktiv hållning i affärer till verksamheter med stor negativ klimatpåverkan. I affärer till nya projekt med förväntat stor klimatpåverkan ska EKN i sin riskbedömning beakta storleken på totala växthusgasutsläpp i livscykeln för verksamheten, eventuella inlåsningseffekter samt omställningsplaner i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål. Garantigivning medges i regel inte för affärer till fossilbaserad utvinning och kraftproduktion, se Bilaga.

- EKN ska löpande analysera exponeringen för klimatrelaterade omställningsrisker och fysiska risker i portföljen samt använda resultatet av dessa analyser till att strategiskt minska exponeringen för klimatrelaterade finansiella risker.

- Mänskliga rättigheter ska respekteras i affärer som EKN garanterar. Affärer ska hanteras i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. EKN tillämpar särskild aktsamhet vid affärer i konfliktdrabbade områden samt i länder och branscher med hög risk för brott mot mänskliga rättigheter.

- EKN ska undvika negativ påverkan på biodiversitet och känsliga naturområden. I affärer till nya projekt följer EKN principerna i IFC:s Performance Standards där negativ påverkan i möjligaste mån ska förebyggas och eventuella skador restaureras och kompenseras i linje med internationell god praxis.

FAKTA

Riskavvägning i EKN:s affärsbedömning

I verksamheter som EKN garanterar fördelas negativ och positiv påverkan ojämnt mellan olika aktörer: globalt, i köparländer och i Sverige. Klimatpåverkan från projekt och affärsverksamheter påverkar stabiliteten för klimatet på global nivå. Projekt och verksamheter i köparländer kan ha både positiva och negativa effekter på människor och miljö på lokal nivå. För exportörer och svensk export finns ofta ingen negativ påverkan, utan affärerna bidrar till skapande av arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt i Sverige.

I hållbarhetsbedömningar i affärer tar EKN framför allt hänsyn till hållbarhetsrisker på global nivå och i köparlandet. I avvägningen för affärsbeslut ska positiva aspekter för svensk export och hållbar utveckling beaktas, men dessa kan inte uppväga för EKN oacceptabel påverkan på klimat, miljö och människor i köparländer.

I stora affärer har EKN ofta större påverkansmöjlighet och använder den för att affärerna ska efterleva internationell standard. I affärer där EKN i princip saknar påverkansmöjlighet syftar hållbarhetsgranskningen till att säkerställa att det inte finns trovärdiga indikationer på allvarliga missförhållanden där EKN inte kan medverka.

Krav på EKN:s kunder

- Företag och banker förväntas tillämpa proaktiv riskbedömning[3]. Det innebär att undersöka, kommunicera samt – så långt det är möjligt – förebygga och åtgärda eventuell negativ påverkan på miljö, klimat, människor och samhälle i sina affärer, med särskilt fokus på högrisksituationer.

- Företag och banker som är exponerade mot korruptionsrisker ska ha god förmåga att hantera sådana risker utifrån affärens lokala kontext, komplexitet och risknivå.

Samarbete och påverkan

- EKN ska utveckla metoder och samarbeten för att främja affärer som ger positiva bidrag till hållbar utveckling.

- EKN ska maximera påverkansmöjligheter tillsammans med företag, banker, myndigheter och andra aktörer genom affärer, dialoger och samarbeten.

- EKN ska bedriva ett nära samarbete med företag och banker för att informera om de internationella överenskommelserna samt bidra till att de tillämpas i kundernas verksamhet.

- EKN ska föra en löpande dialog med svenska myndigheter, andra länders exportkreditinstitut och andra intressenter om hållbart företagande i syfte att dela erfarenheter, driva effektiv samverkan och främja konkurrensneutralitet för en hållbar global utveckling.

Transparens och klagomålsmekanismer

- EKN ska regelbundet kommunicera resultatet av arbetet med hållbart företagande.

- EKN ska inom ramen för regelverk om affärssekretess regelbundet informera om affärer med höga hållbarhetsrisker, där myndigheten ställt ut garantier eller avstått från att medverka i.

- EKN ska säkerställa effektiva och säkra kanaler för synpunkter och klagomål från intressenter, både på myndigheten och i nya projekt som EKN garanterar.

[3] Så kallad ”due diligence”.

BILAGA: EKN:s förhållningssätt till fossila bränslen

Bilagan tydliggör hur EKN ställer sig till garantigivning i affärer som på olika sätt relaterar till fossila bränslen.

Garantigivning medges inte till affärer där varan eller tjänsten ska användas i följande sektorer och verksamheter:

Fossilt bränsle	**Verksamhet (slutanvändare)**	**Verksamhetens fas (nya projekt eller existerande verksamhet[4])**	**Undantag**
Kol	Prospektering, utvinning (kol för all användning)	Alla	—
	Transport[5] och lagring (kol för all användning)	Alla	—
	Koleldade kraftverk	Alla	Det specifika projektet eller verksamheten har en dokumenterad och vetenskapligt underbyggd omställningsplan i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål.
	Verksamheter som innefattar[6] koleldade kraftverk, med primärt syfte att försörja verksamheten med kraft	Alla	
Olja och gas	Prospektering, utvinning och produktion	Alla	—
	Transport[7] och lagring	Alla	—
	Bearbetning av gas och produktion av flytande naturgas (LNG)	Nya projekt eller större expansion av existerande verksamhet	Det specifika projektet eller verksamheten har en dokumenterad och vetenskapligt underbyggd omställningsplan i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål.
	Raffinaderier	Nya projekt eller större expansion av existerande verksamhet	
	Kraftverk, olja/gas	Nya projekt eller större expansion av existerande verksamhet	
Övrig utvinnings-relaterad verksamhet	Okonventionella utvinningsmetoder och verksamhet i känsliga områden[8]	Alla	—

Affärer till fossilrelaterade verksamheter hanteras i enlighet med EKN:s allmänt restriktiva hållning till fossila verksamheter samt EKN:s uppdrag att anpassa garantigivningen för att vara i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål och inte skapa inlåsningar i fossilberoende.

Affärer avseende betydande miljö- eller säkerhetsförbättrande åtgärder kan övervägas, under förutsättning att de inte skapar inlåsningar i fossilberoende.

Undantag avseende gaskraftverk

Avseende gaskraftverk kan projekt undantas från kravet på omställning i låg- och lägre medelinkomstländer där det råder stor energibrist om investeringen kan påvisas vara bättre ur miljö- eller klimathänsyn än andra planerbara[9] alternativ.

Säkerhets- och klimatförbättrande åtgärder i existerande gaskraftverk ska kunna genomföras i låg- och medelinkomstländer. Existerande gaskraftverk ska i nämnda länder kunna ersättas förutsatt att det leder till minskade utsläpp av CO_2/kWh.

I ovan nämnda undantagsfall ska det aktuella gaskraftverket vara omställningsbart och kunna drivas på fossilfritt bränsle.

[4] I enlighet med definition i OECD Common Approaches.
[5] Vars primära syfte är att transportera kol.
[6] Som en del av specifik verksamhet, projektet eller som associerad verksamhet (enligt definition i OECD Common Approaches).
[7] Vars primära syfte är att transportera olja eller gas fram till raffinaderi respektive bearbetning (gas processing) och i samband med produktion (LNG).
[8] Exempelvis hydraulisk spräckning (fracking), utvinning av oljesand, samt verksamheter i känsliga områden som den arktiska regionen.
[9] Med planerbart avses kol-, olja- och gaskraft, kärnkraft och vattenkraft men inte sol- eller vindkraft.